

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.Н. КАРАЗІНА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник голови приймальної комісії, проректор з науково-педагогічної роботи Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Олександр ГОЛОВКО

ПРОГРАМА
вступного іспиту
з німецької мови
на здобуття ступеня доктора філософії
(до аспірантури)

Харків – 2025

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД
Сертифікат 3B240208000
Підписувач ГОЛОВКО ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ
Дійсний з 02.09.2024 12:16:27 по 01.09.2026 23:59:59

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

0401-51 від 21.03.2025

Під час вступного іспиту з іноземної мови (німецької) до аспірантури абітурієнти мають виконати завдання на визначення рівня мовної компетенції, сформованості рецептивних та репродуктивних лексичних і граматичних навичок.

Структура іспиту

Вступний іспит складається з 3 частин (максимальна кількість балів за три частини – **200 балів**). **Прохідний бал: 100:**

ЧАСТИНА 1: читання рівня B2 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (20 контрольних питань по 5 балів за кожну вірну відповідь; час виконання – 45 хвилин). **Частина перевіряється автоматично системою Moodle.** Максимальна кількість балів - **100;**

- текст А: 13 питань по 5 балів за кожну вірну відповідь (7 питань Т F NG + 6 питань на заповнення пропусків лексичними одиницями з тексту)

- текст В: 7 питань по 5 балів за кожну вірну відповідь (3 питання на множинний вибір + 4 питання на заповнення пропусків лексичними одиницями з тексту);

ЧАСТИНА 2: лексико-граматичний тест на множинний вибір (10 питань по 4 бали за кожну вірну відповідь; час виконання – 30 хвилин). **Частина перевіряється автоматично системою Moodle.** Максимальна кількість балів - **40;**

ЧАСТИНА 3: переклад тексту загальнонаукового характеру з німецької мови на українську мову (10 речень по 6 балів за кожне вірне речення; час виконання – 30 хвилин). **Частина перевіряється Приймальною комісією.** Максимальна кількість балів – **60.**

Тематика, що перевіряється:

1) Граматичний матеріал.

Артиклі. Прийменники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Відмінювання іменників. Займенники. Відмінювання займенників. «Es» у різних функціях. Прикметники. Ступені порівняння прикметників. Прислівники. Ступені порівняння прислівників. Числівники. Словотворення. Часи дієслів «Indikativ Aktiv». Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень. Дієприкметник «Partizip I». Дієприкметник «Partizip II». Конструкція «sein + Partizip II» перехідних дієслів. Безособові речення. Конструкція «es gibt». Поширене означення. Модальне значення дієслів «haben» та «sein». Пасивний стан дієслів. Утворення часових форм дієслів у пасивному стані. Сполучники. Складні речення. Складнопідрядні речення. Складносурядні речення. Типи підрядних речень. Утворення часових форм Konjunktiv. Дієприкметникові звороти. Інфінітиви, їхні форми та функції. Конструкція «Akkusativ+Infinitiv». Модальні дієслова. Складні форми модальних дієслів. Вказівні займенники у ролі іменників.

2) Лексичний матеріал: специфічна та загальнонаукова лексика.

Критерії оцінювання

- Іспит оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів;
- Кожне з трьох основних питань оцінюється у макс. 100, 40 та 60 балів відповідно до завдання;
- Результати вступного іспиту з німецької мови оцінюються за шкалою (див. Табл.1).
- Максимальна кількість балів за іспит – 200, мінімальна – 0.

Табл. 1

Граничне значення шкали	Читання рівня В2. текст А, текст В	Лексико-граматичний тест на множинний вибір	Переклад тексту загальнонаукового характеру	Сума
0	100	40	60	200

Типи помилок в письмовому перекладі та принципи нарахування балів

1. Перший тип (2,0 штрафного балу) – помилки, що призводять до повного викривлення змісту речення (синтагми) або змінюють його на протилежний. Вилучення речення або синтагми.
2. Другий тип (1,0 штрафного балу) – помилки, що призводять до часткового викривлення змісту оригіналу, але зберігають когерентність речення. Часткове вилучення інформації на рівні несуттєвих елементів змісту. Термінологічні помилки.
3. Третій тип (0,5 штрафного балу) – лексико-граматичні, стилістичні та орфографічні помилки, що не впливають на сприйняття речення.

Табл. 2

Речення	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Кількість балів	0- 6,0	0- 6,0	0- 6,0	0- 6,0	0- 6,0	0- 6,0	0- 6,0	0- 6,0	0- 6,0	0- 6,0

Загальний об'єм тексту для перекладу 1000 друк знаків +/- 10% (без пробілів), що становить 10 речень. Максимальна кількість балів, нарахованих за одне речення, не повинно перевищувати 6 балів. Максимальна кількість балів за переклад всього тексту становить $10 * 6$ балів = 60 балів. Мінімальна кількість балів – 0, де $10 * 6$ штрафних балів = 0 балів.

Загальна оцінка за іспит розраховується як сума результатів за кожну з трьох частин. Якщо оцінка за весь іспит складає менше 100 балів, абітурієнт не допускається до участі у конкурсному відборі до зарахування на навчання.

Для конкурсного відбору на навчання для здобуття ступеня доктора філософії використовується конкурсний бал, який розраховується за формулою:

Конкурсний бал = $П1 \times 0.2 + П2 \times 0.4 + П3 \times 0.4 + П4$, де

П1 – оцінка вступного іспиту з іноземної мови;

П2 – оцінка вступного іспиту зі спеціальності;

П3 – оцінка за презентацію дослідницьких пропозицій;

П4 – оцінка за презентацію дослідницьких досягнень: за кожну статтю за темою майбутньої дисертаційної роботи, опубліковану у фаховому виданні з імпакт-фактором, – 6 балів, за кожну статтю, опубліковану в іншому фаховому виданні, – 4 бали.

Рекомендована література

Основна:

1. Dreyer-Schmitt. Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik. Die Gelbe aktuell. Hueber Verlag. Ismaning. 2009. 391 S.
2. Hohmann S. Deutsch intensiv. Lesen. B2. Das Training. Stuttgart. Ernst Klett Sprachen. 2022. 97 S.
3. Ulrich C. Mattmüller. Deutsche Grammatik 2.0. Bondorf. 2021. 597 S.

Допоміжна:

1. Wissenschaftliches Schreiben. Ein Handbuch Herausgegeben von Christina Gansel und Sergej Nefedov Unter Mitarbeit von Anne Diehr, Irina Jesan, Elena Kovtunova, Gisela Ros, Elena Sadvorskaja, Pavla Schäfer, Jürgen Schiewe, Natalia Suponitskaya Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald, Philosophische Fakultät, Institut für Deutsche Philologie, Arbeitsbereich Germanistische Sprachwissenschaft Greifswald 2018. 206 S.

2. Schäfer S., Heinrich D., Wissenschaftliches Arbeiten an deutschen Universitäten. IUDICIUM. Verlag GmbH. München. 2010.
3. Ланге Аня. Наукове писемне мовлення у вищій школі (практичні поради) : навчальний посібник / Аня Ланге, М. Г. Сушко-Безденежних. Суми : Сумський державний університет, 2020. 322 с.

**Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше
методичне забезпечення**

1. <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/das-deutschlandlabor/s-32379>
2. www.goethe.de
3. www.dw.de
4. www.hueber.de
5. www.langenscheidt.de
6. <https://studium.utb.de/wissenschaftlich-schreiben/>
7. <https://www.mentorium.de/wissenschaftliches-schreiben/>
8. https://www.studis-online.de/Studieren/Wissenschaftliche_Texte/
9. <https://auratikum.de/blog/wissenschaftlich-schreiben-lernen-so-gehts/>

Голова предметної комісії

з німецької мови

Світлана КОРІНЬ

Засідання приймальної комісії, протокол № 2 від 20.03.2025 року

Відповідальний секретар

приймальної комісії

Ганна ЗУБЕНКО